

מירב לוי, מנהלת תכניות התנדבות, אשלים

במהלך השנתיים האחרונות עברה אשלים מהלכי חשיבה, הבניה ובחינה עצמית במסגרת התכנון האסטרטגי. אחד האתגרים הגדולים שניצבו לפנינו כארגון היה לייצר את "מפת ביטויי ההצלחה של אשלים". בתום חודשים של למידה, עבודה עם השותפים, בחינה מול כל אחת מן היחידות ומול כלל צוות אשלים, הגענו לתוצר המתאר את התפתחותו המיטבית של הפרט בשלושה מעגלים - הפרט, המשפחה והקהילה. אחת המשימות המורכבות הייתה להגיע להסכמה באשר לצרכים הנפשיים והחברתיים של הפרט. הצורך ב"שייכות ומעורבות חברתית" היה אחד המרכזיים בהם.

הצבת "שייכות ומעורבות חברתית" כיעד פעולה היא בגדר אמירה ברורה כי הזכות להשתייך והיכולת להיות מעורב/ת חיוניות להתפתחותם המיטבית של ילדים, נוער וצעירים בכל מקום ובכל קהילה - ובמיוחד להתפתחותם ולאשרם של ילדים, נוער וצעירים במצבי סיכון.

תחושת השייכות היא צורך המניע את חיינו. זהו צורך קיומי ובסיס של כל אדם. השייכות מסייעת ביצירת תחושת משמעות, תורמת להסתגלות טובה יותר של הפרט ומעמיקה את תחושת הביטחון והאמונה של הפרט בעשייה שלו. באופן דומה מעורבות חברתית היא מנוע לצמיחה אישית-רגשית וחברתית של הילדים, הנערים והצעירים; היא תורמת לפיתוח מיומנויות אישיות, חברתיות ואף תעסוקתיות, מחזקת את המסוגלות האישית ואת החוסן הנפשי ובונה תחושת שייכות, נחיצות ומשמעות.

ילדים, בני נוער וצעירים במצבי סיכון מתמודדים עם אתגרים של השתייכות והשתלבות חברתית ונעדרים הזדמנויות למעורבות חברתית ואזרחית משמעותית. על כן, גיליון זה מהווה הזדמנות להעמיק את השיח המקצועי ולהעמיק את הלמידה בסוגיית השייכות והמעורבות החברתית, לפתח כיווני חשיבה חדשים על כלים המקדמים את תחושת ההשתייכות והמעורבות של אוכלוסיות במצבי סיכון, להיחשף למודלים לשילוב חברתי של אוכלוסיות במצבי סיכון במסגרות חברתיות, חינוכיות וקהילתיות ולהשפיע על אוכלוסיות במצבי סיכון.

בתכניות ההתנדבות שאנו מפתחים עם שותפינו אנו עדים להשפעות שיש לעשייה חברתית על אוכלוסיות בסיכון, בין שמשפחות במצבי סיכון ובין שנוער וצעירים. אנו מבינים את העוצמה שיש במעורבות החברתית ואת תרומתה לשילוב חברתי ולהגברת תחושת השייכות של הקהילות שעמן אנו פועלים.

זוהי הזדמנות להודות לכל הכותבות והכותבים - מבית אשלים, מעולם האקדמיה ומעולם העשייה החברתית, שתרכמו ושיתפו בידע שלהם בנושא שייכות ומעורבות חברתית.